

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЦЕСНО-ЗБАЛАНСОВАНОГО МЕТОДУ РОЗВИТКУ ЕВРИСТИЧНИХ ФУНКЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

Розвиток підприємством евристичних функцій засвідчують започатковані і реалізовані ним креативно-інноваційні проекти, в тому числі венчурні проекти. Підприємства можуть одночасно реалізовувати один або декілька проектів у різних напрямках діяльності, за різного складу учасників, залучених до їхнього виконання. Одночасна реалізація підприємством двох або більше проектів вимагає від керівників підприємства високого рівня координації ключових параметрів цих проектів з метою збереження належного рівня ліквідності і платоспроможності підприємства, а також прибутковості вкладених у проекти коштів. Розвиток евристичних функцій вимагає збалансування додатних і від'ємних грошових потоків у часі, а також дотримання певних залежностей між параметрами креативно-інноваційних проектів. Тривалість реалізації проекту умовно можна розподілити на кілька періодів:

перший ($t_{1,1}$ - $t_{1,2}$) репрезентує часовий проміжок, протягом якого виникають тільки від'ємні грошові потоки (P_v) у зв'язку із започаткуванням певного креативно-інноваційного проекту;

другий ($t_{1,2}$ - $t_{1,3}$) є часовим проміжком, протягом якого креативно-інноваційний проект починає забезпечувати додатні грошові потоки (P_d);

третій ($t_{1,3}$ - $t_{1,4}$) є часовим проміжком, протягом якого підприємство повністю завантажує усі виробничі потужності для виробництва інноваційної продукції і тому отримує додатні грошові потоки на рівні, вищому за середній. Протягом усього часового періоду ($t_{1,1}$ - $t_{1,4}$) проект неминуче супроводжується від'ємними грошовими потоками. На часовому проміжку $t_{1,1}$ - $t_{1,2}$ від'ємні грошові потоки перебувають на рівні, нижче середнього, проте ближче до $t_{1,2}$ вони наближаються до середнього рівня. Ці від'ємні грошові потоки репрезентують витрати на дослідження і розробки, виготовлення зразка інноваційного продукту, налагодження експериментального виробництва тощо. На проміжку $t_{1,2}$ - $t_{1,3}$ відбувається зростання обсягу від'ємних грошових потоків вище середнього рівня у зв'язку із збільшенням витрат на введення в експлуатацію виробничих потужностей і збільшенням змінних витрат через зростання обсягу виробництва інноваційної продукції. Проміжок $t_{1,3}$ - $t_{1,4}$ репрезентує згорання реалізації креативно-інноваційного проекту, оскільки інноваційна продукція перебуває на завершальній стадії її життєвого циклу. Це передбачає зменшення від'ємних грошових потоків. На цьому часовому проміжку, незважаючи на скорочення обсягу виробництва, додатні грошові потоки можуть продовжувати зростати за рахунок реалізації продукції, яка була вироблена на склад. За одночасної реалізації підприємством двох або більше креативно-інноваційних проектів виникає необхідність збалансовувати в часі додатні і від'ємні грошові потоки.

За результатами збалансування додатних і від'ємних грошових потоків на передпроектній стадії необхідним є оцінювання економічної ефективності креативно-інноваційних проектів виходячи з умови:

$$\sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^m P_{d_j} - \sum_{l=1}^k P_{v_l} \right) \geq R_n, \quad (1)$$

де R_n – обсяг прибутку від реалізації підприємством n креативно-інноваційних проектів; n – кількість креативно-інноваційних проектів, що реалізуються підприємством; m – кількість додатних грошових потоків; k – кількість від'ємних грошових потоків; P_{d_j} – обсяг j -го додатного грошового потоку в межах i -го проекту; P_{v_l} – обсяг l -го від'ємного грошового потоку в межах i -го проекту.

У даному випадку обсяг прибутку від реалізації підприємством n креативно-інноваційних проектів залежить від низки факторів, зокрема:

$$R_n = f(F_1, F_2, F_3, F_4, F_5), \quad (2)$$

де F_1 – обсяг додатних грошових потоків за реалізованими підприємством креативно-інноваційними проектами; F_2 – обсяг від'ємних грошових потоків за реалізованими підприємством креативно-інноваційними проектами; F_3 – рівень інфляції; F_4 – очікувані ризики у зв'язку із реалізацією підприємством креативно-інноваційних проектів; F_5 – рівні відсоткових ставок за отримуваними підприємством кредитами.

Цілеспрямований вплив керівників підприємств на ці фактори необхідний для отримання підприємством очікуваного обсягу прибутку від реалізації креативно-інноваційних проектів. У процесі цього впливу необхідно реалізовувати заходи, спрямовані на продуктову і географічну диверсифікацію позиціонування підприємства на ринках; диференціацію умов реалізації інноваційної продукції; зниження собівартості виробництва інноваційної продукції тощо.

1. Механізм управління потенціалом інноваційного розвитку промислових підприємств: [монографія] / за наук. ред. Ю.С. Шипуліної. – Суми: ТОВ «Друкарський дім «Парус»», 2012. – 458 с. С. 188-224.

2. Георгіаді Н.Г. Формування і використання інформаційної системи управління економічним розвитком підприємства: Монографія / О.Є. Кузьмін, Н.Г. Георгіаді. – Львів: Видавництво НУЛП, 2006. – 368 с.